

Календарно-тематичне планування з курсу «Громадянська освіта. 6-В клас».

Укладено на основі навчальної програми, що була розроблена на основі модельної програми «Громадянська освіта. 6–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768).

№	Дата	К-сть год.	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Очікувані результати діяльності
			ВСТУП		
1.	02.09	1	Вступ. Знайомство з громадянською освітою. 1. Що таке громадянська освіта і для чого вона потрібна? 2. Як ми можемо берегти і розвивати державні цінності? 3. Як бути добрим громадянином?	- Робота з підручником. - Запис власних міркувань. - Обговорення в парах чи групах. - Формулювання запитань до тексту. - Усне повідомлення.	Після цього уроку учень / учениця: – виокремлює основне і другорядне в тексті ; – обґрунтовує користь обміну досвідом та взаємонавчання; пояснює значення освіти в житті людини ; – пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю .
			Розділ 1. Людина – частина природи і суспільства		
2.	09.09	1	Хто я? 1. Самопізнання, індивідуальність, гідність і честь. 2. Мої інтереси і світогляд. 3. Я бережу природу.	- Формулювання запитань до тексту - Пошук інформації для відповідей на запитання «Чому ми про це вивчаємо?» - Підбір матеріалів для колажу - Обговорення в парах чи групах - Укладання тез, повідомлення, виступу - Робота з текстом підручника та додатковими джерелами інформації.	Після цього уроку учень / учениця: – формулює питання різного типу до тексту / медіатексту, візуальних джерел ; – обґрунтовує унікальність та неповторність кожної людини ; – детально описує та характеризує в цілому себе та інших осіб за різними ознаками (інтереси, світогляд тощо) ; – переконує інших у перевагах поведінки, заснованої на повазі до прав людини і поваги до гідності людини .

3.	16.0 9	1	Хто ми? 1. Родина, клас, громада, держава. 2. Я вдома, у класі, у громаді, у державі. 3. Ввічливість і взаємоповага. 4. Основи шкільного етикету.	- Наведення прикладів. - Створення переліку / глосарію / тулбоксу. - Ситуативні вправи на вироблення навичок. - Пошук інформації в інтернеті за запропонованими параметрами. - Створення короткого самостійного письмового повідомлення. - Моделювання ситуації.	Після цього уроку учень / учениця: – добирає приклади, які розкривають поняття / терміни, що використовуються в межах теми ; – поводить з повагою до гідності інших осіб ; – розрізняє та ідентифікує локальні, регіональні, національно-культурні спільноти, співвідносить себе з ними ; – описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання в їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо) ; – бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить .
4.	23.0 9	1	Що навколо нас? 1. Загальнолюдські цінності. 2. Різноманітність і рівність. 3. Норми і правила.	- Створення простих візуальних медіапродуктів самостійно та в групі. - Наведення прикладів. - Створення індивідуальних та колективних презентацій. - Виконання групового проекту. - Систематизація інформації з теми.	Після цього уроку учень / учениця: – пояснює, чому і якими правами від народження наділена кожна людина ; – наводить приклади етнічного, релігійного, культурного та іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні ; – зіставляє культури, їхні цінності, традиції, спосіб життя ; – аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися ; – спільно з однолітками усвідомлено бере участь у громадських заходах .
5.	30.0 9	1.	Права і обов’язки. людини 1. Що таке права та свободи людини. 2. Принципи на яких базується право 3. Рівність та рівноправність. 4. Звідки взяли права людини і що таке природне право. Декларація про права людини ООН.	- Створення простих візуальних медіапродуктів самостійно та в групі. - Наведення прикладів. - Створення індивідуальних та колективних презентацій. - Виконання групового проекту. - Систематизація інформації з теми.	Після цього уроку учень / учениця: – пояснює, чому і якими правами від народження наділена кожна людина ; – наводить приклади етнічного, релігійного, культурного та іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні ; – зіставляє культури, їхні цінності, традиції, спосіб життя ; – аргументує потребу спільних правил і законів, а також необхідність їх дотримуватися ; – спільно з однолітками усвідомлено бере участь у громадських заходах .

			Розділ 2. Мистецтво жити в суспільстві		
6.	07.10	1	Що таке суспільство? 1. Як суспільство впливає на нас? 2. Як ми впливаємо на суспільство? 3. Сфери життя суспільства: політична, економічна, соціальна, духовна.	- Аналіз медіаресурсів. - Обговорення в парах чи групах. - Підготовка запитань для ін-терв'ю. - Запис власних міркувань. - Укладання переліку. - Пошук і аналіз додаткових джерел інформації з теми.	Після цього уроку учень / учениця: – зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти ; – пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю ; – пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу ; – визначає, що влаштовує / не влаштовує в знайомому оточення; – пропонує, як можна змінити те, що його / її не влаштовує ; – пояснює вплив учинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ .
7.	14.10	1	Взаємодія в суспільстві. 1. Що таке права і обов'язки? 2. Дружба, командна робота. 3. Співпраця і конкуренція. 4. Як дотримуватися академічної доброчесності.	- Створення короткого самостійного письмового повідомлення - Виконання групового проекту. - Укладання асоціативного куща. - Створення схеми/таблиці. - Створення індивідуальних та колективних презентацій.	Після цього уроку учень / учениця: – пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю ; – адаптує свою поведінку до нових ситуацій, зважаючи на набутий досвід ; – дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні та повсякденному житті ; – пояснює, що вдалося та не вдалося досягти під час виконання роботи
8.	21.10	1	Моральні основи поведінки в суспільстві. 1. Добро і зло. 2. Повага. 3. Відповідальність. Чесність. Справедливість. 4. Як ухвалювати етичні рішення.	- Рольова гра. - Моделювання ситуації. - Виконання групового проекту. - Пошук інформації в інтернеті за запропонованими параметрами. - Укладання рекомендацій / пам'яток до теми.	Після цього уроку учень / учениця: – поводить з повагою до гідності інших осіб ; – гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми, адаптується до нових місць та ситуацій ; – визнає відповідальність за свою поведінку, якщо вона призводить до порушення гідності інших людей чи до неможливості реалізації їхніх прав ; – називає порядок дій у випадку порушення прав дитини; – обґрунтовує безпеку замовчування порушення прав людини

9.	04.11	1	Підсумкова робота за розділами: «Людина – частина природи і суспільства», « Мистецтво жити в суспільстві»		
			Розділ 3. Мистецтво жити в державі		
10	11.11	1	Для чого людям потрібна держава? 1. Що таке держава? 2. Якими є ознаки держави? 3. Як здійснюється державна влада? 4. Що таке адміністративний устрій? 5. Якими є цінності держави Україна?	- Відображення отриманої інформації графічно (схеми, таблиці, діаграми). - Створення короткого самостійного письмового повідомлення. - Моделювання ситуації. - Формулювання запитань до тексту. - Графічна візуалізація змістових елементів теми в схемі чи таблиці.	Після цього уроку учень / учениця: – пояснює, як держава забезпечує реалізацію прав людини (зокрема дитини) ; – визначає способи власної співучасті в житті класу / закладу освіти / родини / місцевої спільноти ; – пояснює вплив учинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ – емоційно долучається до заходів, які спрямовані на утвердження цінності незалежності і територіальної цілісності України ; – пояснює значення громадсько-політичних понять (зокрема демократія, свобода, права, право / закон) з допомогою вчителя ; – розрізняє повноваження органів влади і приватних осіб .
11.	18.11	1	Що означає мати громадянство? 1. Поняття «громадянин» в давнину і в сьогоденні. 2. Чим різняться громадяни держави і її населення? 3. Чому громадяни мають не лише права, а й обов’язки?	- Обговорення в парах чи групах. - Робота з підручником. - Пошук інформації для відповідей на запитання «Чому ми про це вивчаємо?». - Рольова гра. - Наведення прикладів.	Після цього уроку учень / учениця: – демонструє знання перебігу подій, явищ, процесів у часі в межах історичних епох ; – користується історичною періодизацією для характеристики історичних подій, явищ, процесів ; – наводить приклади різних тлумачень минулого суб’єктами історичного процесу ; – розрізняє коротко- та довготривалі явища і процеси в хронологічному, географічному, людському вимірах ; – втілює результати пізнавальної діяльності в медіатекстах .
12	25.11	1	Шкільний колектив і громадянська поведінка. 1. Що таке громадянська поведінка? 2. Якою має бути громадянська	- Обговорення в парах чи групах. - Робота з підручником. - Пошук інформації для відповідей на запитання «Чому ми про це вивчаємо?». 	Після цього уроку учень / учениця: – характеризує засади діяльності та компетенцію вищих органів влади в Україні, механізми їх формування та діяльності ; – докладно описує проблеми, з якими стикаються різні спільноти (заклад освіти, громада, держава, світ) ;

			поведінка шкільного колективу?	- Рольова гра. - Наведення прикладів.	– аналізує політичне, суспільне і культурне життя в Україні та світі, виклики для демократії і прав людини ; – аналізує приклади вирішення конфліктних ситуацій в українському суспільстві та світі ; – наводить приклади, як громадяни можуть впливати на політичні і суспільні процеси .
			Розділ 4. Мистецтво спілкування		
13	02.12	1	Що таке спілкування? 1. Стилi спілкування (дружнє, сімейне, ділове) та їхні особливості. 2. Види спілкування. 3. Слова, жести, міміка. 4. Роль державної мови в спілкуванні.	- Ситуативні вправи на вироблення навичок. - Моделювання ситуації. - Укладання тез, повідомлення, виступу. - Рольова гра. - Створення простих візуальних медіапродуктів самостійно та в групі.	Після цього уроку учень / учениця: – гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми, адаптується до нових місць та ситуацій ; – дотримується вимог щодо непорушення особистого простору інших осіб ; – переконує інших у перевагах поведінки, заснованої на повазі до прав людини і поваги до гідності людини ; – зважає на емоції та почуття інших осіб у своїй поведінці ; – визнає успіхи та досягнення інших осіб .
14	09.12	1	Як бути добрим співрозмовником? Як спілкуватися без конфліктів? 1. Довіра і взаємоповага у спілкуванні. 2. Мова ворожнечі. 3. Розпізнавання і вираження своїх емоцій. 4. Значення емпатії у спілкуванні 5. Як розпочати і підтримувати розмову, як завершити розмову ввічливо? 6. Як показати, що ви слухаєте? 7. Як правильно запитувати?	- Ситуативні вправи на вироблення навичок. - Укладання рекомендацій / пам'яток до теми. - Підготовка запитань для інтерв'ю. - Рольова гра. - Обговорення інформації. - Моделювання ситуації - Виконання групового проєкту - Створення простих візуальних медіапродуктів самостійно та в групі. - Аналіз медіаресурсів. - Запис власних міркувань. - Пошук інформації в інтернеті. - Підбір матеріалів для колажу	Після цього уроку учень / учениця: – адаптує свою поведінку до нових ситуацій, зважаючи на набутий досвід ; – висловлює власне судження про культурне розмаїття та його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей ; – описує почуття, емоції та потреби, що мають інші люди . – намагається краще зрозуміти своїх друзів, уявляючи, який вигляд має та чи інша ситуація з їхнього погляду . – поводить з повагою до гідності інших осіб ; – описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання у їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо) ; – визначає негативні емоції та застосовує способи їх опанування та реакції на них ; – взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями ; – виявляє мову ворожнечі; – зважає на емоції та почуття інших осіб у своїй поведінці
15	16.12		Урок узагальнення		

16	23.12	1	Підсумкова робота за розділами: «Мистецтво жити в державі», «Мистецтво спілкування».
----	-------	---	---

Розділ 4. Мистецтво спілкування			
13	04.12	1	Що таке спілкування? 1. Стилї спілкування (дружнє, сімейне, ділове) та їхні особливості. 2. Види спілкування. 3. Слова, жести, міміка. 4. Роль державної мови в спілкуванні.
14	11.12	1	Як бути добрим співрозмовником? Як спілкуватися без конфліктів? 1. Довіра і взаємоповага у спілкуванні. 2. Мова ворожнечі. 3. Розпізнавання і вираження своїх емоцій. 4. Значення емпатії у спілкуванні 5. Як розпочати і підтримувати розмову, як завершити розмову ввічливо? 6. Як показати, що ви слухаєте? 7. Як правильно запитувати?

- Ситуативні вправи на вироблення навичок.
- Моделювання ситуації.
- Укладання тез, повідомлення, виступу.
- Рольова гра.
- Створення простих візуальних медіапродуктів самостійно та в групі.

- Після цього уроку учень / учениця:**
- гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми, адаптується до нових місць та ситуацій ;
 - дотримується вимог щодо непорушення особистого простору інших осіб ;
 - переконує інших у перевагах поведінки, заснованої на повазі до прав людини і поваги до гідності людини ;
 - зважає на емоції та почуття інших осіб у своїй поведінці ;
 - визнає успіхи та досягнення інших осіб .

- Ситуативні вправи на вироблення навичок.
- Укладання рекомендацій / пам'яток до теми.
- Підготовка запитань для інтерв'ю.
- Рольова гра.
- Обговорення інформації. - Моделювання ситуації
- Виконання групового проєкту
- Створення простих візуальних медіапродуктів самостійно та в групі.
- Аналіз медіаресурсів.
- Запис власних міркувань.
- Пошук інформації в інтернеті.
- Підбір матеріалів для колажу

- Після цього уроку учень / учениця:**
- адаптує свою поведінку до нових ситуацій, зважаючи на набутий досвід ;
 - висловлює власне судження про культурне розмаїття та його цінність для суспільства, виявляє зацікавленість переконаннями інших людей ;
 - описує почуття, емоції та потреби, що мають інші люди .
 - намагається краще зрозуміти своїх друзів, уявляючи, який вигляд має та чи інша ситуація з їхнього погляду . – поводить з повагою до гідності інших осіб ;
 - описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання у їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо) ;
 - визначає негативні емоції та застосовує способи їх опановування та реакції на них ;
 - взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями ;
 - виявляє мову ворожнечі;
 - зважає на емоції та почуття інших осіб у своїй поведінці

15	18.12	1	Підсумкова робота за розділами: «Мистецтво жити в державі», «Мистецтво спілкування ».		